

การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่
INTEGRATION OF BUDDHIST METHODS TO CAMPAIGN FOR THE USE OF THAI
LANGUAGE AMONG MODERN YOUTHS

จรุงภรณ์ กลางบุรีรัมย์^{1*}
CHARUNGPORN KLANGBURUM^{1*}
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ 2. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่จากข้อมูลเชิงประจักษ์ 3. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 136 รูป/คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ มี 4 องค์ประกอบ 32 ตัวบ่งชี้ และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การพัฒนาแบบการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ ประกอบด้วย ด้านการฟัง ด้านการเขียน หลักการใช้ภาษา และด้านการอ่าน 3. การถ่ายทอดองค์ความรู้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ โดยใช้คู่มือที่มีส่วนประกอบต่าง ๆ และเนื้อหาสาระด้านรูปแบบและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบ ด้านรูปเล่ม ความเป็นไปได้จากการนำคู่มือไปใช้ ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ มีความเหมาะสมมากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : 1. การบูรณาการพุทธวิธี 2. รณรงค์การใช้ภาษาไทย 3. วัยรุ่นยุคใหม่

¹ ปร.ด. อาจารย์ มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

Ph.D. Lecturer, Mahamakut Buddhist University, Roi Et Campus

*Corresponding author; Email: jamee9551@hotmail.com

(Received: 7 July 2025; Revised: 24 October 2025; Accepted: 29 October 2025)

ABSTRACT

The objectives of this research were as follows: 1. to study the components of Buddhist methods to promote the use of Thai language among modern teenagers. 2. to create and develop a model for integrating Buddhist methods to promote the use of Thai language among modern teenagers from empirical data and 3. to convey knowledge on integrating Buddhist methods to promote the use of Thai language among modern teenagers. The sample group consisted of students, personnel from educational institutions, and experts from Mahamakut Buddhist University, Roi Et Campus, and Roi Et Rajabhat University, totaling 136 persons, with 4 key informants. The research instruments used were interview forms and questionnaires with a reliability of 0.93. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research results found that; 1. Components and indicators of the integration of Buddhist methods to promote the use of Thai language among modern teenagers consist of 4 components and 32 indicators, and the level of opinion regarding the integration of Buddhist methods to promote the use of Thai language among modern teenagers is overall at a high level. 2. Development of an integrated Buddhist method model to promote the use of Thai language among modern teenagers, consisting of listening, writing, Principles of language use and reading and 3. Transfer of knowledge on integrating Buddhist methods to promote the use of Thai language among modern teenagers by using a manual with various components and content, In terms of format and language use, design, layout, feasibility of using the manual, and benefits from using the manual, it is most appropriate and can be used effectively.

Keywords : 1. Integration Buddhism 2. Thai language campaign 3. Modern youth

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

พระราชดำรัสเกี่ยวกับการอนุรักษ์ภาษาไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ได้พระราชทานพระราชดำรัสในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2505 แสดงถึงพระปรีชาญาณและความห่วงใยในภาษาไทย โดยทรงเน้นย้ำถึงความโชคดีของคนไทยที่มีภาษาเป็นของตนเอง และควรช่วยกันรักษาไว้ ทั้งในด้านการออกเสียงให้ถูกต้อง วิธีใช้คำให้เหมาะสม และการใช้ศัพท์ไทยที่มีอยู่โดยไม่จำเป็นต้องบัญญัติศัพท์ใหม่ให้ยุ่งยากโดยไม่จำเป็น นอกจากนี้ ในพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2512 ได้ทรงเตือนถึงการใช้คำอย่างฟุ่มเฟือยและไม่ถูกต้องว่า หากปล่อยไว้ภาษาไทยจะเสื่อมลง ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ควรเกิดขึ้นกับมรดกอันล้ำค่านี้ และทรงขอให้ทุกคนร่วมกันรักษาและส่งเสริมภาษาไทยเพื่อความมั่นคงของชาติ (สำนักราชเลขาธิการ, 2562)

ภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญและมีบทบาทต่อการธำรงเอกลักษณ์ของชาติ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันภาษาไทยกำลังเผชิญกับภาวะเสื่อมโทรมจากอิทธิพลของเทคโนโลยีและวัฒนธรรมต่างชาติ ทำให้การใช้ภาษาไทยในหมู่วัยรุ่นมีแนวโน้มเบี่ยงเบนจากหลักภาษาเดิม (สุชาติ สวัสดิ์ศรี, 2547) เพื่อแก้ไขปัญหานี้ แนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ได้คือ การบูรณาการหลักโยนิโสมนสิการจากพระพุทธศาสนา ซึ่งประกอบด้วย ด้านที่ 1: การฟัง (สติสัมปชัญญะ: การมีสติและความรอบรู้) ด้านที่ 2: การเขียน (โยนิโสมนสิการ: คิดก่อนเขียนอย่างมีเหตุผล) ด้านที่ 3: หลักการใช้ภาษา (สัมมาวาจา: ใช้ภาษาสุภาพ ชัดเจน และสร้างสรรค์) ด้านที่ 4: การอ่าน (สติปัญญา: 4: อ่านด้วยสมาธิและสติ) (พระพรหมคุณาภรณ์, 2555) ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้กับการปลูกฝังทัศนคติที่ต้องต่อการเรียนรู้ภาษาไทยในหมู่นักศึกษา ด้วยเหตุนี้ สถาบันการศึกษาพุทธ เช่น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ควรมีบทบาทในการบูรณาการหลักธรรมเพื่อส่งเสริมภาษาไทย โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกผ่านคุณธรรมและวิถีคิดเชิงพุทธ (วศิน อินทสระ, 2546) การส่งเสริมการใช้ภาษาไทยจึงไม่เพียงแต่เป็นการรักษาวัฒนธรรม แต่ยังเป็นการปลูกฝังคุณค่าและจิตวิญญาณของชาติให้คงอยู่กับเยาวชนไทยต่อไปในอนาคต

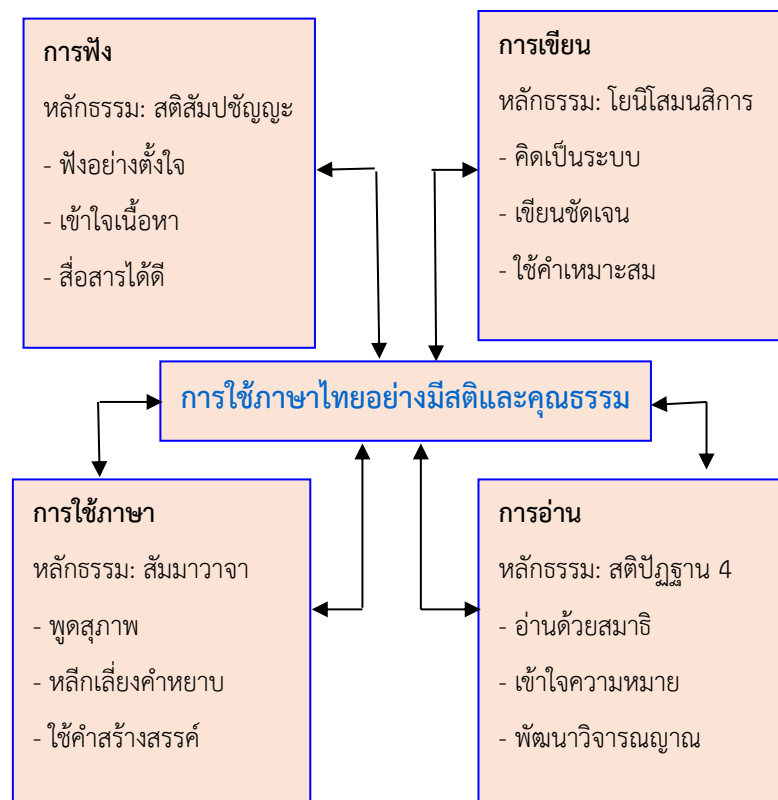
ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยที่จะศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อธำรงการใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้ง เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อธำรงการใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ ในการทดลองความสอดคล้องรูปแบบการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อธำรงการใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ และเพื่อถ่ายทอดแนวการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อธำรงการใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้รับเป็นแนวทางในการส่งเสริมกระบวนการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อธำรงการใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ และนโยบายการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อธำรงการใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ เสนอต่อมหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบของพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่
- 2.2 เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่จากข้อมูลเชิงประจักษ์
- 2.3 เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 โมเดลการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงหลักธรรมในพระพุทธศาสนากับทักษะภาษาไทยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การเขียน การใช้ภาษา และการอ่าน โดยมีหลักธรรมสนับสนุนคือ สติสัมปชัญญะ โยนิโสมนสิการ สัมมาวาจา และสติปัญญา 4 องค์ประกอบเหล่านี้ช่วยส่งเสริมให้วัยรุ่นใช้ภาษาไทยอย่างมีสติ คิดก่อนพูดและเขียน ใช้ถ้อยคำสุภาพชัดเจน และอ่านอย่างเข้าใจ

3.2 ปลุกฝังคุณธรรม ความมีวินัย และความรับผิดชอบต่อการใช้ภาษาของตนเอง ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ชุมชน หรือกิจกรรมพัฒนาเยาวชนได้อย่างเหมาะสม เพื่อรักษาเอกลักษณ์และคุณค่าของภาษาไทยให้คงอยู่ต่อไปอย่างยั่งยืน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างเชิงปริมาณกับเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา บุคลากรสถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 136 รูป/คน โดยวิธีการเทียบตารางสำเร็จของเคซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างใน ชีรวิทย์ เอกะกุล, 2543) ผู้ให้ข้อมูล สำคัญ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษาไทยหรืออาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอน ภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จำนวน 2 คน และมหาวิทยาลัย ราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 2 คน รวมจำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาระหว่าง 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

5. ผลการวิจัย

5.1 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อธรรมาภิบาลการใช้ภาษาไทยของวัยรุ่น ยุคใหม่ มี 4 องค์ประกอบ 32 ตัวบ่งชี้

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อธรรมาภิบาลการใช้ ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อธรรมาภิบาลการใช้ภาษาไทยของวัยรุ่น ยุคใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการฟัง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเขียน หลักการใช้ภาษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการอ่าน

ตารางค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการ
พุทธวิธี เพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ โดยรวม

การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์ การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1. ด้านการอ่าน	4.47	0.68	มาก	4
2. ด้านการเขียน	4.55	0.65	มากที่สุด	2
3. ด้านการฟัง	4.55	0.64	มากที่สุด	1
4. หลักการใช้ภาษา	4.53	0.65	มากที่สุด	3
รวมเฉลี่ย	4.50	0.67	มาก	-

2. พัฒนารูปแบบการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่จาก
ข้อมูลเชิงประจักษ์

จากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิทำให้ได้องค์ประกอบที่บูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์
การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ จำนวน 4 ด้าน 32 ตัวชี้วัด รูปแบบที่ได้หลังการสนทนากลุ่ม

1. ด้านการฟัง (สติสัมปชัญญะ: การมีสติและความรอบรู้)
2. ด้านการเขียน (โยนิโสมนสิการ: คิดก่อนเขียนอย่างมีเหตุผล)
3. หลักการใช้ภาษา (สัมมาวาจา: ใช้ภาษาสุภาพ ชัดเจน และสร้างสรรค์)
4. ด้านการอ่าน (สติปัญญา 4: อ่านด้วยสมาธิและสติ)

3. การถ่ายทอดองค์ความรู้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุค
ใหม่ ผ่านคู่มือการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ พบว่า

การจัดทำคู่มือเพื่อการถ่ายทอดองค์ความรู้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้
ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วย ส่วนประกอบต่าง ๆ และเนื้อหาสาระ
ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบ ด้านรูปเล่ม ความเป็นไปได้จากการนำคู่มือไปใช้
ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ มีความเหมาะสมมากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้อย่างประสิทธิภาพ

ตารางค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความเหมาะสมของคู่มือการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่โดยรวม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	อันดับ
1. ด้านเนื้อหา	4.67	0.50	มากที่สุด	2
2. ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา	4.71	0.45	มากที่สุด	1
3. ด้านการออกแบบ	4.32	0.81	มาก	5
4. ด้านรูปเล่ม	4.40	0.71	มาก	4
5. ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้	4.29	0.49	มาก	6
6. ด้านความเป็นไปได้	4.51	0.65	มากที่สุด	3
รวม	4.48	0.60	มาก	-

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 องค์ประกอบของพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การอ่าน คือ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน 8 ตัวบ่งชี้ 2. การเขียน คือ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ 8 ตัวบ่งชี้ 3. การฟัง การดู และการพูด คือ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ 8 ตัวบ่งชี้ 4. หลักการใช้ภาษาไทย คือ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ 8 ตัวบ่งชี้ รวม 32 ตัวบ่งชี้ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการฟัง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเขียน หลักการใช้ภาษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการอ่าน

6.2 การสร้างและพัฒนาารูปแบบการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ สรุปองค์ประกอบของการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ ทั้ง 4 ด้าน ในรูปแบบความเรียงภาษาไทยอย่างเป็นทางการ:

ด้านที่ 1: การฟัง (สติสัมปชัญญะ: การมีสติและความรอบรู้)

ด้านที่ 2: การเขียน (โยนิโสมนสิการ: คิดก่อนเขียนอย่างมีเหตุผล)

ด้านที่ 3: หลักการใช้ภาษา (สัมมาวาจา: ใช้ภาษาสุภาพ ชัดเจน และสร้างสรรค์)

ด้านที่ 4: การอ่าน (สติปัญญา 4: อ่านด้วยสมาธิและสติ)

การอ่านโดยมีสติและสมาธิเป็นแนวทางสำคัญในการแสวงหาความรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาไทยอย่างยั่งยืน ผู้ที่อ่านด้วยความตั้งใจจะสามารถเข้าใจความหมายของเนื้อหาได้อย่างลึกซึ้ง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพูดและเขียนได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังสามารถใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้รอบตัว รู้เท่าทันเหตุการณ์ และเข้าใจประเด็นต่าง ๆ ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นกิจกรรมที่สร้างความเพลิดเพลิน เสริมสร้างจินตนาการ และเปิดโลกทัศน์ให้กว้างไกลยิ่งขึ้น ผู้ที่มีทักษะการอ่านที่ดีมักจะสามารสรูปรู้อย่างลึกซึ้ง วิเคราะห์ และประเมินสาระสำคัญจากสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลัก

6.3 การถ่ายทอดองค์ความรู้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ ผ่านคู่มือการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ พบว่า คู่มือการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่นี้ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 หลักการและเหตุผล ส่วนที่ 2 สาระสำคัญ ส่วนที่ 3 องค์ประกอบ ในการจัดทำคู่มือเพื่อการถ่ายทอดองค์ความรู้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วย ส่วนประกอบต่าง ๆ และเนื้อหาสาระ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบ ด้านรูปเล่ม ความเป็นไปได้จากการนำคู่มือไปใช้ ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ มีความเหมาะสมมากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

7.1 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ มี 4 องค์ประกอบ 32 ตัวบ่งชี้ และพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า องค์ประกอบที่ศึกษาเป็นการนำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา (พุทธวิธี) มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและรณรงค์ให้วัยรุ่นในยุคปัจจุบันตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย และใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง เหมาะสม และสร้างสรรค์ องค์ประกอบของพุทธวิธีที่นำมาบูรณาการ ได้แก่ สติสัมปชัญญะ: การมีสติและความรอบรู้, โยนิโสมนสิการ: คิดก่อนเขียนอย่างมีเหตุผล, สัมมาวาจา: ใช้ภาษาสุภาพ ชัดเจน และสร้างสรรค์, สติปัญญา: 4: อ่านด้วยสมาธิและสติ มาประกอบการรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้วัยรุ่นเห็นความสำคัญของภาษาไทย โดยการใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ในการเผยแพร่แนวคิดผ่านช่องทางที่วัยรุ่นเข้าถึงง่าย และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาไทยอย่างสร้างสรรค์

7.2 การพัฒนาการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ จำนวน 4 องค์ประกอบ 32 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1. ด้านการฟัง (สติสัมปชัญญะ: การมีสติและความรอบรู้) 8 ตัว

บ่งชี้ 2. ด้านการเขียน (โยนิโสมนสิการ: คิดก่อนเขียนอย่างมีเหตุผล) 8 ตัวบ่งชี้ 3. หลักการใช้ภาษา (สัมมาวาจา: ใช้ภาษาสุภาพ ชัดเจน และสร้างสรรค์) 8 ตัวบ่งชี้ 4. ด้านการอ่าน (สติปัญญา 4: อ่านด้วยสมาธิและสติ) 8 ตัวบ่งชี้ สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะทางภาษาไทยของวัยรุ่นสามารถเชื่อมโยงกับหลักพุทธศาสนาได้อย่างเป็นระบบ การฟัง (สติสัมปชัญญะ) เน้นการฟังอย่างมีสติและความรอบรู้ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง การเขียน (โยนิโสมนสิการ) มุ่งเน้นการคิดอย่างเป็นระบบก่อนเขียน ช่วยให้การสื่อสารเป็นเหตุเป็นผล หลักการใช้ภาษา (สัมมาวาจา) ส่งเสริมการใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ชัดเจน และสร้างสรรค์ สอดคล้องกับจริยธรรมทางพุทธศาสนา และการอ่าน (สติปัญญา 4) สนับสนุนให้มีสมาธิและสติขณะอ่าน ซึ่งช่วยเพิ่มความเข้าใจและการไตร่ตรองเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง ซึ่งการใช้พุทธวิธีเป็นแนวทางช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกและพฤติกรรมที่เหมาะสมในการใช้ภาษาไทย แนวคิดนี้ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงแค่ทักษะทางภาษาตามหลักวิชาการเท่านั้น แต่ยังรวมถึงมิติทางศีลธรรมและจริยธรรม ช่วยให้วัยรุ่นพัฒนาทักษะทางภาษาควบคู่ไปกับการฝึกสติ สมาธิ และปัญญา เป็นแนวทางการบูรณาการที่ครอบคลุมทั้งกระบวนการสื่อสาร (ฟัง พูด อ่าน เขียน) เพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ด้านภาษาไทยต้องมีความสมดุลระหว่างการรับสาร (ฟังและอ่าน) และการส่งสาร (พูดและเขียน) การมีตัวชี้วัดที่ชัดเจน 8 ข้อต่อองค์ประกอบช่วยให้สามารถประเมินผลและปรับปรุงแนวทางการส่งเสริมภาษาไทยในวัยรุ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกระบวนการเรียนการสอนและการรณรงค์ภาษาไทยในสังคมได้จริง สามารถใช้เป็นแนวคิดในการพัฒนานโยบายด้านการอนุรักษ์ภาษาไทยและส่งเสริมการใช้ภาษาไทยที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล โดยรวมแล้ว แนวทางนี้เป็น การบูรณาการพุทธศาสนาเข้ากับการใช้ภาษาไทยในลักษณะที่เสริมสร้างทั้ง ทักษะภาษา จิตสำนึก และคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อวัยรุ่นยุคใหม่ที่ต้องเผชิญกับอิทธิพลของเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

7.3 การถ่ายทอดองค์ความรู้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ คู่มือฉบับนี้ประกอบด้วย ส่วนประกอบต่าง ๆ และเนื้อหาสาระ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา ด้านการออกแบบ ด้านรูปแบบ ความเป็นไปได้จากการนำคู่มือไปใช้ ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ มีความเหมาะสมมากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1. สถานศึกษาควรรายงานผลการวิจัยในรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น วิทยุชุมชน นักการศึกษา หรือผู้ประกอบการ โดยการใช้สื่อที่เข้าถึงง่าย เช่น คู่มือออนไลน์ วิดีโอ หรือสื่อโซเชียล

8.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น สถานศึกษาควรเสริมสร้างการทำความเข้าใจและความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องในกลุ่มวิทยุชุมชน และส่งเสริมการนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวิทยุชุมชนใหม่ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้วิทยุชุมชนเห็นความสำคัญของภาษาไทย

8.2.2 องค์ประกอบของพุทธวิธีที่นำมาบูรณาการ ช่วยให้วิทยุชุมชนมีจิตสำนึกในการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ผ่านการใช้ภาษาที่สุภาพและสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะการสื่อสารที่ดี ทั้งในชีวิตประจำวันและในสังคม

8.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาและหาแนวทางที่หลากหลายเพื่อพัฒนาองค์ประกอบการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวิทยุชุมชนใหม่

8.3.2 ควรศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทยที่บูรณาการหลักพุทธวิธีสำหรับวิทยุชุมชน

9. บรรณานุกรม

พระปฐม อนุตตโร (ลาเสน) (2564) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ภาษาไทยของวิทยุชุมชนในสังคม

ดิจิทัล. วารสารปัญญาและคุณธรรม, 1(1), 31–38.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2555). โยนิโสมนสิการ: วิธีคิดที่ถูกต้อง. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.

วสิน อินทสระ. (2546). พุทธธรรมเพื่อการพัฒนาชีวิต. กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.

สมใจ ตันติวัฒน์. (2560). การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการให้การศึกษาแก่นักเรียนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 4(2), 1-15.

สำนักราชเลขาธิการ. (2562). รวมพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักราชเลขาธิการ.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.

Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.

10. คำขอบคุณ

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งทำให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ให้โอกาสและสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณบิดาผู้อยู่บนฟ้า ที่เป็นแรงบันดาลใจให้สู้ต่อ

ขอบคุณคณะผู้บริหาร บุคลากร สถาบันการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ชุมชน และประชาชน ที่คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษาองค์ประกอบของพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างและพัฒนารูปแบบการบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่จากข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมถึงผู้ที่สนใจทั่วไป ตลอดจนจะเป็นประโยชน์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้การบูรณาการพุทธวิธีเพื่อรณรงค์การใช้ภาษาไทยของวัยรุ่นยุคใหม่ต่อไป